

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		43 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 1 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

**ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Energetikos įmonių, eksploatuojančių elektros įrenginius, vadovai, filialų vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimo organizavimą įmonėje.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Organizuoti elektros įrenginių eksploatavimą.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

ED 01

44 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Atestavimo dokumentas

	įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.

- Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiksniams, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, eksploatavimo veiksniams, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
Elektros įrenginiai iki 10 kV;
Elektros įrenginiai iki 35 kV;
Elektros įrenginiai iki 110 kV;
Elektros įrenginiai iki 330 kV;
Elektros įrenginiai iki 400 kV;
Apsaugos nuo elektros kategorija AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Lietuvos Respublikos elektros sektoriaus įstatymai.
3.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
4.	Galios transformatoriai, autortransformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimo organizavimas.
5.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
6.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (OKL) ir kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
7.	Elektros įrenginių eksploatavimo organizavimas.
8.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
9.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
10.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
11.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinio tikrinimo organizavimas.
12.	Elektros skirstyklų, transformatorinių, transformatorinių pastočių eksploatavimo organizavimas.
13.	Elektros įrenginių žemintuvams keliami reikalavimai ir jų eksploatavimo organizavimas.
14.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
15.	Elektros įrenginių eksploatavimo personalo parengimas ir lavinimas.
16.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai ir organizavimas.
17.	Elektros įrenginių remonto organizavimas.
18.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
19.	Elektros įrenginių pripažinimas tinkamais naudoti.
20.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

45 lapas iš 195

5 leidimas K-10

21.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
22.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
23.	Alyvos ūkio įrenginių eksploatavimo organizavimas.
24.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai ir jų eksploatavimas.
25.	Elektros mašinų, jų kvalifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą, srovės rūšį, eksploatavimas.
26.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
27.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neeksploatuoja, atestuojami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaUSDami ne mažiau kaip 20 akademinų valandų paskaitų.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija
17. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		46 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

21. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
22. Asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1-274. Galiojanti suvestinė redakcija.
23. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
24. Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-820. Galiojanti suvestinė redakcija.
25. Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-261. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		47 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 2 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

**ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Energetikos įmonių struktūrinių padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimą.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Vadovauti elektros įrenginių eksploatavimo (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		48 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

	12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.

Pastaba: energetikos įmonių struktūrinių padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimą, kurių išsilavinimas, nuo 2020 m. gegužės 1 d., neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Energetikos objektus, įrenginius ~~statacinių~~ **įrengiančių** ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

- Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti ne žemesnę kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnę kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
 Elektros įrenginiai iki 10 kV;
 Elektros įrenginiai iki 35 kV;
 Elektros įrenginiai iki 110 kV;
 Elektros įrenginiai iki 330 kV;
 Elektros įrenginiai iki 400 kV;
 Apsaugos nuo elektros kategorija AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Lietuvos Respublikos elektros sektoriaus įstatymai.
3.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
4.	Galios transformatoriai, autotransformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimo organizavimas.
5.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
6.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (OKL) ir kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
7.	Elektros įrenginių eksploatavimo organizavimas.
8.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
9.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
10.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
11.	Elektros įrenginių techninių parametų periodinio tikrinimo organizavimas.
12.	Elektros skirstyklų, transformatorinių, transformatorinių pastočių eksploatavimo organizavimas.

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

49 lapas iš 195

5 leidimas K-10

14.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai ir jų eksploataavimo organizavimas.
15.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai ir eksploataavimo organizavimas.
16.	Elektros įrenginių eksploataavimo personalo parengimas ir lavinimas.
17.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai ir organizavimas.
18.	Elektros įrenginių remonto organizavimas.
19.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
20.	Elektros įrenginių pripažinimas tinkamais naudoti.
21.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
22.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
23.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
24.	Alyvos ūkio įrenginių eksploataavimo organizavimas.
25.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai ir jų eksploataavimas.
26.	Elektros mašinų, jų kvalifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą, srovės rūšį, eksploataavimas.
27.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
28.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploataavimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neeksploatuoja, atestuojami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploataavimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektrinių ir elektros tinklų eksploataavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		50 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

18. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
21. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
22. Asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1-274. Galiojanti suvestinė redakcija.
23. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
24. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-80. Galiojanti suvestinė redakcija.
25. Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-261. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		51 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 3 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Energetikos įmonių padalinių vadovai, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimą.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Vadovauti energetikos įmonės padalinio elektros įrenginių eksploatavimo (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		52 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

	12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.

Pastaba: energetikos įmonių padalinių vadovai, atsakingi už elektros įrenginių eksploatavimą, kurių išsilavinimas, nuo 2020 m. gegužės 1 d., neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Energetikos objektus, įrenginius ~~statančių~~ **įrengiančių** ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

- Valstybinės svarbos energetikos objektus eksploatuojančių energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį universitetinį ar jam prilygintą išsilavinimą, ne mažesnę kaip 3 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
 Elektros įrenginiai iki 10 kV;
 Elektros įrenginiai iki 35 kV;
 Elektros įrenginiai iki 110 kV;
 Elektros įrenginiai iki 330 kV;
 Elektros įrenginiai iki 400 kV;
 Apsaugos nuo elektros kategorija AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Lietuvos Respublikos elektros sektoriaus įstatymai.
3.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
4.	Galios transformatoriai, autortransformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimo organizavimas.
5.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
6.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (OKL) ir kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai ir eksploatavimo organizavimas.
7.	Elektros įrenginių eksploatavimo organizavimas.
8.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
9.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
10.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
11.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinio tikrinimo organizavimas.
12.	Elektros skirstyklų, transformatorių, transformatorių pastočių eksploatavimo organizavimas.
13.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai ir jų eksploatavimo organizavimas.

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		53 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

14.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai ir eksploataavimo organizavimas.
15.	Elektros įrenginių eksploataavimo personalo parengimas ir lavinimas.
16.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai ir organizavimas.
17.	Elektros įrenginių remonto organizavimas.
18.	Elektros įrenginių paleidimo, derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
19.	Elektros įrenginių pripažinimas tinkamais naudoti.
20.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
21.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
22.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
23.	Alyvos ūkio įrenginių eksploataavimo organizavimas
24.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai ir jų eksploatavimas.
25.	Elektros mašinų, jų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą, srovės rūšį, eksploatavimas.
26.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
27.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių eksploataavimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neeksploatuoja, atestuojami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploataavimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaUSDami ne mažiau kaip 20 akademinų valandų paskaitų.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektrinių ir elektros tinklų eksploataavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		54 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

18. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
21. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
22. Asmenų, turinčių teisę įrengti ir eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. 1-274. Galiojanti suvestinė redakcija.
23. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
24. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-820. Galiojanti suvestinė redakcija.
25. Energetikos valstybinės kontrolės ir vartotojų energetikos įrenginių kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 1-261. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

55 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 4 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektros įrenginius asmeniškai apžiūrintis elektrotechnikos darbuotojas.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Asmeniškai apžiūrėti elektros įrenginius.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

56 lapas iš 195

5 leidimas K-10

	elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų.
10.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų kryptį grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
Elektros įrenginiai iki 10 kV;
Elektros įrenginiai iki 35 kV;
Elektros įrenginiai iki 110 kV;
Elektros įrenginiai iki 330 kV;
Elektros įrenginiai iki 400 kV;
Iki 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.
Virš 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
2.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai ir jų apžiūra.
3.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (OKL) ir kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai.
4.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
5.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
6.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinis tikrinimas.
7.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai ir jų apžiūra.
8.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
9.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
10.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

57 lapas iš 195

5 leidimas K-10

11.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai apžiūra.
12.	Elektros mašinų ir generatorių apžiūra.
13.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
14.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.
15.	Papildomos temos virš 1000 V įtampos
16.	Elektros įrenginių apžiūrų periodiškumo pagrindimas.
17.	Stacionarios skirstyklos elektros įrenginių apžiūra; vidutinės įtampos komplektinės, stulpinės bei modulinės transformatorinės elektros įrenginių apžiūra ir galimi įrenginių gedimai.
18.	Transformatorių pastočių apžiūra.
19.	Galios transformatoriai, autoransformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei jų apžiūra.
20.	Elektros kabelių linijos, trasos būklė, žemės kasimo darbai, žemės išgriovimai ir išplovimai, galintys mechanškai pažeisti kabelį, kabelio tvirtinimo atramos būklė, kabelinės linijos elementų statybinės dalies būklė, movų (galinių, jungiamųjų ir užtvėriamųjų) būklė.
21.	Oro ir oro kabelių linijos, trasos būklė ir atstumai nuo laidų iki želdinių, atramų ir atramų pamatų būklė, atramų pakrypimai ir atotampų įtempimai, atotampų, laidų, kontaktinių sujungimų, izoliatorių, armatūros gedimai ir pažeidimai, oro kabelių tvirtinimo ir atšakų gnybtų, kitos armatūros ir apsauginių gaubtų būklė, įžeminimo įrenginių gedimai ir pažeidimai, oro linijų ir oro kabelių linijų izoliacijos būklė galimose lietimosi su kitais objektais vietose.
22.	Elektros linijų įžeminimo būklė ir pažeidimai.
23.	Vidutinės įtampos elektros įrenginių relinių apsaugų ir automatikos veikimo patikrinimas.
24.	Alyvos ūkio apžiūra.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		58 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

13. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo (atestavimo dokumento) 5 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektros įrenginių operatyvinis darbuotojas, operatyvinis - remonto darbuotojas.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Atlikti operatyvinio darbuotojo, operatyvinio - remonto darbuotojo funkcijas elektros įrenginiuose.

Pastaba: Elektros įrenginiuose dirbant rangovų organizacijoms, rangovo operatyviniai ir operatyviniai - remonto darbuotojai privalo būti papildomai parengti pagal tuos elektros įrenginius eksploatuojančių įmonių darbuotojų atestavimo ir rengimo tvarką.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

ED 01

60 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Atestavimo dokumentas

	profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinų valandų.
10.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinų valandų.
11.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
 Elektros įrenginiai iki 10 kV;
 Elektros įrenginiai iki 35 kV;
 Elektros įrenginiai iki 110 kV;
 Elektros įrenginiai iki 330 kV;
 Elektros įrenginiai iki 400 kV;
 Apsaugos nuo elektros PK, VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Elektros įrenginių operatyvinė dokumentacija.
2.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
3.	Operatyvinė priežiūra
4.	Paprastieji ir sudėtingi perjungimai.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

61 lapas iš 195

5 leidimas K-10

5.	Operatyvinė priežiūra elektros įrenginiuose dirbant rangovinėms organizacijoms.
6.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos, veikimo principai).
7.	Apšvietimo elektros įrenginiai.
8.	Elektros mašinos ir transformatoriai.
9.	Elektros energijos vartotojų prijunginiai.
10.	Elektros energijos parametrų matavimo prietaisai.
11.	Oro linijos, oro kabelių linijos, kabelių linijos.
12.	Skirstomieji įrenginiai.
13.	Transformatorių pastočių elektros įrenginiai.
14.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių.
15.	Elektros įrenginių įžeminimas.
16.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika.
17.	Aukštos įtampos elektros įrenginių apsaugos.
18.	Elektros tinklo įrenginių operatyvinis valdymas.
19.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
20.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampas.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai ir operatyviniai (budintieji) darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		62 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

16. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.

17. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 6 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

**ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektrotechnikos darbuotojas, vykdamas darbus elektros įrenginiuose.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Eksploatuoti (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) elektros įrenginius. Suteikiamos teisės vykdyti darbų vadovo, darbų vykdytojo, prižiūrinčiojo ir (ar) brigados nario funkcijas elektros įrenginiuose.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

64 lapas iš 195

5 leidimas K-10

	profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų.
10.	Stażuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinį valandų.
11.	Stażuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Pastaba: inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. darbų vadovai, kuriems buvo suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje), kurių išsilavinimas, nuo 2020 m. gegužės 1 d., neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Energetikos objektus, **statančių įrengiančių** ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

• Energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. darbų vadovai, kuriems bus suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje): privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginiškas arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisingų ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

65 lapas iš 195

5 leidimas K-10

• Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros įrenginiai iki 110 kV;

Elektros įrenginiai iki 330 kV;

Elektros įrenginiai iki 400 kV;

Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos ir veikimo principai) ir jų eksploatavimas.
2.	Apšvietimo elektros įrenginiai (šviesos šaltiniai, elektros instaliacijos įrenginiai), specialiųjų patalpų elektros instaliacijos įrenginiai ir jų eksploatavimas.
3.	Elektros mašinos ir transformatoriai (elektros mašinų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą ir srovės rūšį) ir jų eksploatavimas.
4.	Kondensatoriai, kondensatorių klasifikavimas pagal konstrukciją ir paskirtį ir jų eksploatavimas.
5.	Elektros energijos apskaita ir kokybė (elektros skaitikliai, apskaitos schemas). Išmaniosios elektros energijos apskaitos įrenginiai, nuotolinis apskaitos valdymas, įvadinės apskaitos spintos, joms keliami reikalavimai ir jų eksploatavimas.
6.	Oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos. Skirstomieji įrenginiai. oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos, jų konstrukcijos ir jų eksploatavimas.
7.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių. Elektros įrenginių įžeminimas. Išorinės ir vidinės apsaugos nuo žaibo sudėtinės dalys ir struktūra. Klasikinės ir aktyviosios išorinės apsaugos nuo žaibo įranga. Vidinės apsaugos nuo žaibo elektros įranga ir jų eksploatavimas.
8.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika. Magnetiniai paleidikliai. Šiluminės relės. Elektroniniai variklių paleidimo ir valdymo įrenginiai. Švelnaus paleidimo įrenginiai. Apsaugos nuo įtampos sumažėjimo įrenginiai.
9.	Nuotolinio apšvietimo valdymo įrenginiai. Efektyvaus apšvietimo valdymo įrenginiai ir jų eksploatavimas.
10.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
11.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.
12.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
13.	Galios transformatoriai, autortransformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimas.
14.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai. Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
15.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
16.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
17.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinis tikrinimas.
18.	Elektros skirstyklų, transformatorių, transformatorių pastočių įrenginiai
19.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai.
20.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
21.	Elektros įrenginių eksploatavimo personalo parengimas ir lavinimas.
22.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
23.	Elektros įrenginių remontas.
24.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
25.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
26.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
27.	Alyvos ūkio įrenginiai.
28.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai.
29.	

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinierinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai ir operatyviniai (budintieji) darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirėngimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinų valandų per 3 metus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Dispečerinio elektros energetikos sistemos valdymo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. 1-54. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

67 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 6-1 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektros įrenginius paaukštinta įtampa bandantis elektrotechnikos darbuotojas.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Bandyti paaukštinta įtampa elektros įrenginius.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**
Atestavimo dokumentas

ED 01

68 lapas iš 195

5 leidimas K-10

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros įrenginiai iki 110 kV;

Elektros įrenginiai iki 330 kV;

Elektros įrenginiai iki 400 kV;

Iki 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija VK arba AK.

Virš 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
2.	Elektros įrenginių bandymo normų ir apimčių bendrieji nurodymai, apibrėžimai.
3.	Bendrųjų metodinių nurodymų reikalavimai.
4.	Bendrieji reikalavimai, eksploatuojant elektrinių ir elektros tinklų elektros įrenginius.
5.	Paprastieji ir sudėtingieji perjungimai elektros tinkluose.
6.	Bendras supratimas. Būtinės žinios elektros schemų skaitymui.
7.	Sinchroninių generatorių, kompensatorių ir kolektorinių žadintuvų bandymai, tikrinimai, matavimai.
8.	Nuolatinės srovės elektros mašinų bandymai, tikrinimai, matavimai.
9.	Kintamosios srovės elektros variklių bandymai, tikrinimai, matavimai. Jų bandymo normos remontuojant apvijas.
10.	Galios transformatorių, autotransformatorių ir alyvinių reaktorių bandymai, tikrinimai, matavimai.
11.	Matavimo transformatorių bandymai, tikrinimai, matavimai.
12.	Jungtuvų bandymai, tikrinimai, matavimai.
13.	Galios skyriklių bandymai, tikrinimai, matavimai.
14.	Skyriklių, skirtuvų ir trumpiklių bandymai, tikrinimai, matavimai.
15.	Komplektinių skirstyklų įrenginių tikrinimai ir matavimai.
16.	Aukštos įtampos komplektinių ekranuotųjų srovėlaidžių, renkamų ir jungiamųjų šynų izoliacijos bandymai, tikrinimai, kontrolė.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

69 lapas iš 195

5 leidimas K-10

17.	Sausųjų reaktorių srovei riboti matavimai ir bandymai.
18.	Elektros filtrų bandymai, tikrinimai, kontrolė.
19.	Kondensatorių kontrolė, matavimai, bandymai.
20.	Iškroviklių matavimai, tikrinimai.
21.	Įvadinių ir pervadinių izoliatorių matavimai, bandymai, tikrinimai.
22.	Aukštos įtampos saugiklių ir saugiklių skyriklių tikrinimas ir matavimas.
23.	Izoliacinės alyvos kokybės kontrolė.
24.	Žemos įtampos aparatų, antrinių grandinių ir instaliacijos matavimai, bandymai, tikrinimai.
25.	Akumuliatorių baterijų tikrinimas, matavimas.
26.	Įžeminimo įrenginių elementų parametrų matavimas, tikrinimas.
27.	Kabelių, oro linijų, laidų, trosų, šynų ir jungiamųjų šynų kontaktinių jungčių matavimai, kontrolė, tikrinimas.
28.	Generatorių ir sinchroninių kompensatorių žadinimo sistemų kontrolė, matavimas, tikrinimas. Jų bandymo normos remontuojant apvijas.
29.	Elektrodinių katilų parametrų matavimai, tikrinimas.
30.	Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai: bendrosios nuostatos.
31.	Darbuotojų, eksploatuojančių šilumos ir elektros įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės: bendroji dalis ir treniruočių rūšys.
32.	Darbų saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, bendrieji reikalavimai, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
33.	Bendrieji elektros energetikos objektų gaisrinės saugos reikalavimai.
34.	Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės: elektros įranga sprogiojoje aplinkoje - taikymo sritis, bendrieji reikalavimai; elektros įranga degiųjų medžiagų sandėliuose - bendrieji reikalavimai.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys specialistų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus darbininkų kategorijų darbuotojui ir turi būti ne mažesnė kaip 20 akademinį valandų per 5 metus specialistų kategorijų darbuotojui.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		70 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-820. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Tretiesiems asmenims priklausančių įrenginių ar konstrukcijų įrengimo ir eksploatavimo skirstomųjų tinklų operatoriams priklausančiuose 0,4–35 kV įtampos elektros sistemų objektuose reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
21. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-22/D1-34. Galiojanti suvestinė redakcija.

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo (atestavimo dokumento) 6-2 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektros įrenginių relinę apsaugą, automatiką, valdymo ir teleinformacines sistemas eksploatuojantis elektrotechnikos darbuotojas.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Eksploatuoti (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) elektros įrenginių relinę apsaugą, automatiką, valdymo ir teleinformacines sistemas.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

72 lapas iš 195

5 leidimas K-10

	profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).
Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinų valandų.
10.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinų valandų.
11.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros įrenginiai iki 110 kV;

Elektros įrenginiai iki 330 kV;

Elektros įrenginiai iki 400 kV;

Iki 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Virš 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Žemos įtampos įrenginių apsaugos įtaisai; nuolatinės ir kintamos srovės savų reikmių skydai; matavimo transformatoriai ir jų jungimo schemas; operatyvinės srovės šaltiniai relinei apsaugai. Apsaugų veikimo principai, jų charakteristikos. Elektromechaninės relės. RA grandinių apsaugos elementai. RA įrenginiai

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**
Atestavimo dokumentas

ED 01

73 lapas iš 195

5 leidimas K-10

1.	skaitmeninių elementų bazėje. Apsauga su automatiniais jungikliais. Dažnio keitikliai. Ventilacijos automatika. Iki 1 kV variklių ir generatorių apsaugos.
2.	Generatorių įjungimas į tinklą. Elektrolizės įrenginiai. Transformatorių apsauga. Apsauga nuo viršįtampių.
3.	Kondensatorių apsauga. Automatikos įrenginiai. Puslaidininkinių keitiklinių įrenginių apsauga.
4.	Informacijos mainai tarp RAA įtaisų ir TSPĮ pagal IEC 61850 standartą.
5.	Reikalavimai relinės apsaugos ir automatikos, valdymo, signalizacijos, matavimų ir kontrolės grandinių įrengimui.
6.	Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių reikalavimai RAA įrenginių eksploatavimui.
7.	Priemonės apsaugančios personalą nuo klaidų dirbant RAA įrenginiuose.
8.	RAA įrenginių operatyvinis aptarnavimas.
9.	RAA įrenginių techninis aptarnavimas.
10.	Operacijų RAA grandinėse seka išjungiant ir įjungiant įrenginį.
11.	Elektros įrenginio relinių apsaugų derinimo apimtis.
12.	Srovės ir įtampos reguliavimo schemas. Laiko matavimo schemas. Srovės ir įtampos grandinių sujungimo schemas. Nuolatinės ir kintamos srovės savų reikmių schemas. Synchronizacijos schemas. Signalizacijos schemas. Automatinių jungiklių valdymo schemas. ARĮ schemas. AKĮ schemas
13.	Antrinių grandinių izoliacijos varžos matavimas. Antrinių grandinių izoliacijos bandymas.
14.	Generatorių žadinimo reguliavimas. Generatoriaus jungimas pirmą kartą į tinklą.
15.	Komutacinių aparatų blokuotė. Kompleksinis įrenginio tikrinimas. Įrenginio tikrinimas esant apkrovai.
16.	Įrenginių fazavimas. Įrenginio įjungimas į darbą.
17.	Apsaugų veikimo principai, jų charakteristikos. Pagrindiniai reikalavimai relinei apsaugai. Operatyvinės srovės šaltiniai relinei apsaugai. Apsaugų veikimo principai, jų charakteristikos. Elektromechaninės ir skaitmeninės relės. RA grandinių apsaugos elementai. RA įrenginiai skaitmeninių elementų bazėje.
18.	6-10 kV variklių apsaugos. Iki 30 MW generatorių apsauga. Generatorių įjungimas į tinklą.
19.	Simetrinių dedamųjų filtrai.
20.	Durpynų elektros įrenginių apsauga.
21.	10-35 kV linijų ir transformatorių apsaugos
22.	Elektros įrenginių relinių apsaugų derinimo apimtis.
23.	Jungtuvų ir skyriklių valdymo schemas
24.	Blokų generatorius-transformatorius apsauga.
25.	110-330 kV linijų ir transformatorių apsaugos.
26.	Pakopinių relinių apsaugų greitinimas
27.	Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai: bendrosios nuostatos.
28.	Darbuotojų, eksploatuojančių šilumos ir elektros įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės: bendroji dalis ir treniruočių rūšys.
29.	Darbų saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, bendrieji reikalavimai, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
30.	Bendrieji elektros energetikos objektų gaisrinės saugos reikalavimai.
31.	Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės: elektros įranga sprogiojoje aplinkoje - taikymo sritis, bendrieji reikalavimai; elektros įranga degių medžiagų sankaupos vietose - bendrieji reikalavimai.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys specialistų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų per 3 metus darbininkų kategorijų darbuotojui ir turi būti ne mažesnė kaip 20 akademinių valandų per 5 metus specialistų kategorijų darbuotojui.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-820. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Tretiesiems asmenims priklausančių įrenginių ar konstrukcijų įrengimo ir eksploatavimo skirstomųjų tinklų operatoriams priklausančiuose 0,4–35 kV įtampos elektros sistemų objektuose reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
21. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-22/D1-34. Galiojanti suvestinė redakcija.

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 6-3 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektrotechnikos darbuotojai, vykdančys elektros tinklo ir jo elektros įrenginių technologinį valdymą.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Atlikti elektros tinklo ir jo elektros įrenginių technologinį valdymą.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

76 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų.
10.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinį valandų.
11.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros įrenginiai iki 110 kV;

Elektros įrenginiai iki 330 kV;

Elektros įrenginiai iki 400 kV;

Iki 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Virš 1000V Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Elektros įrenginių eksploatavimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	0,4-35 kV įtampos tinklo elektros įrenginiai.
2.	0,4-35 kV įtampos elektros tinklų schemos (linijos, transformatorinės), elektros įrenginių atskirų elementų sutartiniai ir operatyviniai žymėjimai.
3.	0,4-35 kV įtampos elektros tinklų relinės apsaugos ir automatika. Bendras supratimas.
4.	110-400 kV įtampos tinklo elektros įrenginiai.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

77 lapas iš 195

5 leidimas K-10

5.	110-400 kV įtampos elektros tinklų schemas (linijos, transformatorių pastotės), elektros tinklų atskirų elementų sutartiniai ir operatyviniai žymėjimai.
6.	110 kV ir aukštesnės įtampos elektros tinklų relinės apsaugos ir automatika. Bendras supratimas.
7.	Operatyvinio valdymo organizavimas.
8.	Įrenginių operatyvinės būklės.
9.	Avarių ir sutrikimų likvidavimo tvarka.
10.	Operatyvinių perjungimų atlikimo tvarka 0,4-35 kV įtampos elektros tinkle.
11.	Paprastųjų operatyvinių perjungimų operacijų eiliškumas 0,4-35 kV įtampos tinkle.
12.	Sudėtingųjų operatyvinių perjungimų operacijų eiliškumas 0,4-35 kV įtampos tinkle.
13.	Operatyvinių perjungimų atlikimo tvarka 110-400 kV įtampos elektros tinklo įrenginiuose.
14.	Sudėtingųjų operatyvinių perjungimų operacijų eiliškumas 110-400 kV įtampos tinkle.
15.	Dokumentacija, privaloma pildyti elektrotechnikos darbuotojai, vykdančiam elektros tinklo ir jo elektros įrenginių technologinį valdymą.
16.	Operatyvinių pokalbių vedimo tvarka.
17.	Darbo režimų valdymas, bendras supratimas.
18.	Perjungimų vykdymo tvarka
19.	Energetikos įrenginių avarių ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai: bendrosios nuostatos.
20.	Darbuotojų, eksploatuojančių šilumos ir elektros įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės: bendroji dalis ir treniruočių rūšys.
21.	Darbų saugos, eksploatuojant elektros įrenginius, bendrieji reikalavimai, juridinių ir fizinių asmenų darbų vykdymo tvarka elektros įrenginiuose, kurie jiems nepriklauso nuosavybės ar patikėjimo teise.
22.	Bendrieji elektros energetikos objektų gaisrinės saugos reikalavimai.
23.	Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės: elektros įranga sprogiojoje aplinkoje - taikymo sritis, bendrieji reikalavimai; elektros įranga degių medžiagų sandėliuose - bendrieji reikalavimai.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys specialistų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų per 3 metus darbininkų kategorijų darbuotojui ir turi būti ne mažesnė kaip 20 akademinių valandų per 5 metus specialistų kategorijų darbuotojui.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		78 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Energetikos įrenginių avarijų ir sutrikimų tyrimo ir apskaitos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-820. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Darbuotojų, eksploatuojančių elektros ir šilumos įrenginius, priešavarinių treniruočių taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Tretiesiems asmenims priklausančių įrenginių ar konstrukcijų įrengimo ir eksploatavimo skirstomųjų tinklų operatoriams priklausančiuose 0,4–35 kV įtampos elektros sistemų objektuose reikalavimų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gegužės 11 d. įsakymu Nr. 1-159. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
21. Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-22/D1-34. Galiojanti suvestinė redakcija.

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 7 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiama išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Asmuo, atsakingas už vartotojo elektros ūkį.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Eksploatuoti (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo (įmonės ar kito ūkio subjekto) elektros įrenginius ir (ar) organizuoti ir būti atsakingas už vartotojo įrenginių eksploatavimą.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Kai eksploatuojami įrenginiai yra iki 1000 V ir jų leistina naudoti galia yra iki 100 kW – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti VK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus ir turėti ne trumpesnę kaip 1 metų darbo su elektros įrenginiais stažą;
- Kai eksploatuojami įrenginiai yra iki 1000 V ir jų leistina naudoti galia yra daugiau nei 100 kW – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti AK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus;
- Kai eksploatuojami įrenginiai yra virš 1000 V – darbuotojo išsilavinimas turi atitikti AK (žemojoje įtampoje) kategorijai keliamus reikalavimus.

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų kryptų grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

80 lapas iš 195

5 leidimas K-10

6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.

Pastaba: inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. asmenys, atsakingi už vartotojo elektros ūkį, kuriems buvo suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje), kurių išsilavinimas, nuo 2020 m. gegužės 1 d., neatitinka Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 ir 2 prieduose nustatytų minimalių išsilavinimo reikalavimų, ir šie darbuotojai nesiekia įgyti aukštesnės, nei turėtos apsaugos nuo elektros kategorijos, gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Energetikos objektus, ~~statančių~~ **įrengiančių** ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo nuostatas, energetikos darbuotojo pažymėjime nurodant, kad išduotas pažymėjimas galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.

• Energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, t.y. asmenys, atsakingi už vartotojo elektros ūkį, kuriems bus suteikta VK (žemojoje įtampoje (iki 1000 V)) arba AK (žemojoje arba aukštojoje įtampoje): privalo turėti ne žemesnę kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų krypties grupės aukštąjį koleginiį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

• Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnę kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;
 Elektros įrenginiai iki 10 kV;
 Elektros įrenginiai iki 35 kV;
 Elektros įrenginiai iki 110 kV;
 Apsaugos nuo elektros kategorija VK arba AK.

Elektros energijos vartojimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos ir veikimo principai) ir jų eksploatavimo organizavimas.
3.	Apšvietimo elektros įrenginiai (šviesos šaltiniai, elektros instaliacijos įrenginiai), specialiųjų patalpų elektros instaliacijos įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**
Atestavimo dokumentas

ED 01

81 lapas iš 195

5 leidimas K-10

4.	Elektros mašinos ir transformatoriai (elektros mašinų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą ir srovės rūšį) ir jų eksploatavimo organizavimas.
5.	Kondensatoriai, kondensatorių klasifikavimas pagal konstrukciją ir paskirtį ir jų eksploatavimo organizavimas.
6.	Elektros energijos apskaita ir kokybė (elektros skaitikliai, apskaitos schemas). Išmaniosios elektros energijos apskaitos įrenginiai, nuotolinis apskaitos valdymas, tinklo kokybės analizatoriai, įvadinės apskaitos spintos, joms keliami reikalavimai (bendras supratimas).
7.	Oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos. Skirstomieji įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.
8.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių. Elektros įrenginių įžeminimas. Išorinės ir vidinės apsaugos nuo žaibo sudėtinės dalys ir struktūra. Klasikinės ir aktyviosios išorinės apsaugos nuo žaibo įranga. Vidinės apsaugos nuo žaibo elektros įranga.
9.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika. Magnetiniai paleidikliai. Šiluminės relės. Elektroniniai variklių paleidimo ir valdymo įrenginiai. Švelnaus paleidimo įrenginiai. Apsaugos nuo įtampos sumažėjimo įrenginiai.
10.	Nuotolinio apšvietimo valdymo įrenginiai. Efektyvaus apšvietimo valdymo įrenginiai.
11.	Asmens, atsakingo už elektros ūkį, teisės ir pareigos.
12.	Bendrieji elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
13.	Galios transformatoriai, auto transformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimas.
14.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai.
15.	Elektros oro linijų (OL), oro kabelių linijų (KL) įrengimo techniniai reikalavimai.
16.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
17.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
18.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
19.	Elektros įrenginių techninių parametrų periodinis tikrinimas.
20.	Elektros skirstyklų, transformatorių, transformatorių pastočių įrenginiai
21.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai.
22.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
23.	Elektros įrenginių eksploatavimo personalo parengimas ir lavinimas.
24.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
25.	Elektros įrenginių remontas.
26.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
27.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
28.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
29.	Suspausto oro įrenginių ir jų tiekimo į elektros pastočių ir skirstyklų įrenginius reikalavimai.
30.	Alyvos ūkio įrenginiai.
31.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai.
32.	Elektros mašinos ir jų veikimo principas.
33.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
34.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys inžinierių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

82 lapas iš 195

5 leidimas K-10

6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės reikalavimai, patvirtinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. birželio 11 d. nutarimu Nr. O3-75. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
17. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
20. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

83 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar)
eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos
aprašo (atestavimo dokumento) 8 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros energijos vartojimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektrotechnikos darbuotojas, eksploatuojantis vartotojo elektros įrenginius.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Eksploatuoti (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) vartotojo elektros įrenginius.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos Žemoje įtampoje (iki 1000 V) nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 1 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis koleginiis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
2.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
3.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK)
4.	Profesinė patirtis ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK).
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla).
6.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas.
7.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
8.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas, įgijus kvalifikaciją ir ne mažesnis kaip 3 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK).

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

84 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Pradinė kategorija (PK)	
9.	Kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtos elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 16 akademinių valandų.
10.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius.

• Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumas, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginiškas išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinių valandų.
11.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros įrenginiai iki 110 kV;

Apsaugos nuo elektros kategorija PK, VK arba AK.

Elektros energijos vartojimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai (rūšys, konstrukcijos ir veikimo principai) ir jų eksploatavimo organizavimas.
2.	Apšvietimo elektros įrenginiai (šviesos šaltiniai, elektros instaliacijos įrenginiai), specialiųjų patalpų elektros instaliacijos įrenginiai ir jų eksploatavimo organizavimas.
3.	Elektros mašinos ir transformatoriai (elektros mašinų klasifikacija pagal energijos keitimo pobūdį, veikimo principą ir srovės rūšį) ir jų eksploatavimas.
4.	Kondensatoriai, kondensatorių klasifikavimas pagal konstrukciją ir paskirtį ir jų eksploatavimas.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

85 lapas iš 195

5 leidimas K-10

5.	Elektros energijos apskaita ir kokybė (elektros skaitikliai, apskaitos schemas). Išmaniosios elektros energijos apskaitos įrenginiai, nuotolinis apskaitos valdymas, tinklo kokybės analizatoriai, įvadinės apskaitos spintos, joms keliami reikalavimai (bendras supratimas).
6.	Oro linijos, oro kabelių linijos ir kabelių linijos. Skirstomieji įrenginiai ir jų eksploatavimas.
7.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemos apsauga nuo viršįtampių. Elektros įrenginių įžeminimas. Išorinės ir vidinės apsaugos nuo žaibo sudėtinės dalys ir struktūra. Klasikinės ir aktyviosios išorinės apsaugos nuo žaibo įranga. Vidinės apsaugos nuo žaibo elektros įranga.
8.	Žemos įtampos elektros įrenginių automatika. Magnetiniai paleidikliai. Šiluminės relės. Elektroniniai variklių paleidimo ir valdymo įrenginiai. Švelnaus paleidimo įrenginiai. Apsaugos nuo įtampos sumažėjimo įrenginiai.
9.	Nuotolinio apšvietimo valdymo įrenginiai. Efektyvus apšvietimo valdymo įrenginiai.
10.	Galios transformatoriai, auto transformatoriai, reguliavimo transformatoriai, matavimo (srovės ir įtampos) transformatoriai, kompensacinės ritės, reaktoriai ir jiems keliami reikalavimai bei eksploatavimas.
11.	Komutaciniai ir apsaugos aparatai, jungtuvai, galios skyrikliai, skyrikliai, jiems keliami techniniai reikalavimai.
12.	Elektros energetikos objektams privalomi aplinkosaugos bendrieji reikalavimai.
13.	Saugos darbe reikalavimai elektros energiją gaminančiuose įrenginiuose.
14.	Saugos darbe reikalavimai eksploatuojant elektros tinklus.
15.	Elektros įrenginių bandymų normos ir apimtys.
16.	Elektros skirstyklų, transformatorių, transformatorių pastočių įrenginiai
17.	Elektros įrenginių įžemintuvams keliami reikalavimai.
18.	Apšvietimo elektros įrenginių techniniai reikalavimai.
19.	Elektros įrenginių techninės priežiūros reikalavimai.
20.	Elektros įrenginių remontas.
21.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbų vykdymo reikalavimai.
22.	Elektros įrenginių techninė dokumentacija.
23.	Apsauga nuo žaibo ir elektros sistemų apsauga nuo viršįtampių.
24.	Alyvos ūkio įrenginiai.
25.	Akumuliatorių baterijų bei jų patalpoms keliami reikalavimai.
26.	Elektros mašinos ir jų veikimo principas.
27.	Elektros įrenginių priešgaisrinės saugos reikalavimai.
28.	Pirmoji pagalba nukentėjusiems nuo elektros srovės ir išlaisvinimas nuo įtampos.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius eksploatuojantys darbininkų kategorijų darbuotojai ir operatyviniai (budintieji) darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirėngimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių ir elektros įrengimų taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		86 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros tinklų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-116. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektros energijos tiekimo ir naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 1-38. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011-08-31 įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ĮRENGINIŲ ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

87 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo (atestavimo dokumento) 9 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, relamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už elektros įrenginių įrengimo organizavimą įmonėje.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Organizuoti elektros įrenginių įrengimą.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

- Energetikos įmonių, kurios neeksploatuoja valstybinės svarbos energetikos objektų, vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo veiklai, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginiį arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV.

Elektros objektų ir įrenginių įrengimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Energetinės veiklos tikslai, valdymas, priežiūra, kontrolė
2.	Lietuvos Respublikos elektros sektoriaus įstatymai.
3.	Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas bei statybos techniniai reglamentai.
4.	Elektros tinklų, oro linijų, oro kabelių linijų, kabelių linijų tiesimo darbų organizavimas.
5.	Transformatorių 10 kV įtampos stacionarių, betoninių, modulių, komplektinių, požeminių, stulpinių įrengimo darbų organizavimas.

	ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO / EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS Atestavimo dokumentas	ED 01
		88 lapas iš 195
		5 leidimas K-10

6.	Transformatorinių pastočių įrengimo darbų organizavimas.
7.	Skirstomųjų punktų iki 10 kV įrengimo darbų organizavimas.
8.	Skirstyklų iki 35 kV įtampos elektros įrenginių įrengimo darbų organizavimas.
9.	Statybos užbaigimo procedūros.
10.	Saugos darbe reikalavimai elektros įrenginiuose.
11.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai.
12.	Suaugusio žmogaus gaivinimas.
13.	Pagalba susižeidus ir apdegus.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos objektų, įrenginių įrengimo veiklai, organizuoja šiuos darbus, bet tiesiogiai jų neįrengia, atestuojami ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių įrengimo veiklai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. IX-884. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Seimo 2000 m. liepos 20 d. nutarimu Nr. VIII-1881. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
15. Statybos techninis reglamentas STR 1.07.01:2017 "Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas", patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878. Galiojanti suvestinė redakcija.
16. Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220. Galiojanti suvestinė redakcija
17. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 Galiojanti suvestinė redakcija.
18. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
19. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

89 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo (atestavimo dokumento) 10 priedas

UAB „Kiwa Inspecta“

ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektros energetikos sektoriaus darbuotojų atestavimo programa parengta pagal Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo 1 priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220.

Energetikos darbuotojai atestuojami pagal sertifikavimo schemą, kurią derina Valstybinė energetikos reguliavimo taryba ir tvirtina UAB „Kiwa Inspecta“ generalinis direktorius.

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos objektų ir įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

Energetikos darbuotojų atestavimas – tikrinimas, ar energetikos darbuotojas pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą atitinka jam keliamus kvalifikacinius reikalavimus, ar turi reikiamą išsilavinimą ir pakankamą darbo stažą (patyrimą) savo veiklos srityje, ar išmano energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

Veiklos sritis: Elektros objektų ir įrenginių įrengimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Elektros įrenginius įrengiantys specialistai, darbininkai.

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Elektros įrenginius įrengiantys specialistai, darbininkai atestuojami pagal programas, kurios pagal einamas pareigas ar faktiškai atliekamą darbą suteikia atitinkamą apsaugos nuo elektros kategorijas. Jie gali įrengti, bandyti, derinti, paleisti elektros įrenginius.

Kvalifikaciniai reikalavimai:

Inžinierinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai):

- Energetikos objektus, įrenginius įrengiantys inžinierinių kategorijų energetikos darbuotojai, privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą sekančiame punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat turi periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka aukščiau paminėtų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikumų baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami.

Darbininkų kategorijų darbuotojai:

- Energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems darbininkų kategorijų energetikos darbuotojams bendrieji ir specialieji kvalifikaciniai reikalavimai pagal užimamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą nustatyti energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kituose teisės aktuose. Jeigu norminių teisės aktų, nustatančių specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus įmonės energetikos objektus, įrenginius įrengiantiems energetikos darbuotojams, nėra, tokius reikalavimus turi nustatyti įmonės vadovas arba jo įgalioti asmenys.

- Minimalūs išsilavinimo, papildomų kompetencijų ir profesinės patirties reikalavimai darbuotojams, kuriems suteikiamos apsaugos nuo elektros kategorijos be įtampos apribojimo nustatomi, vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių 2 priedu:

**ENERGETIKOS OBJEKTUS, ĮRENGINIUS ĮRENGIANČIŲ
IR (AR) EKSPLOATUOJANČIŲ DARBUOTOJŲ ATESTAVIMO /
EGZAMINAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

Atestavimo dokumentas

ED 01

90 lapas iš 195

5 leidimas K-10

Eil. Nr.	Išsilavinimas, papildomos kompetencijos ir profesinė patirtis
Aukšta kategorija (AK)	
1.	Aukštasis universitetinis arba jam prilygintas išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
2.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas, ir ne mažesnis kaip 12 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
3.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
4.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 1 metų darbo stažas elektros energetikos srityje, turint vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją (VK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
Vidurinė kategorija (VK)	
5.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus elektros inžinerijos krypties studijas.
6.	Kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
7.	Specialusis vidurinis iki 1995 m. įgytas elektrotechninis išsilavinimas (specialioji vidurinė mokykla, technikumai, aukštesnioji mokykla) ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
8.	Aukštesnysis elektrotechninis iki 2006 m. įgytas išsilavinimas ir ne mažesnis kaip 6 mėnesių darbo stažas elektros energetikos srityje, turint pradinę apsaugos nuo elektros kategoriją (PK) darbams elektros įrenginiuose be įtampos apribojimo.
9.	Aukštasis koleginis išsilavinimas, įgytas baigus inžinerijos mokslų studijų krypties grupės studijas, ir kompetencijos, įgytos baigus elektros ir energijos švietimo posričio formaliojo profesinio mokymo programas ir įgijus nurodyto švietimo posričio kvalifikaciją.
Pradinė kategorija (PK)	
10.	Vidurinis išsilavinimas ir kompetencijos, įgytos baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo ar tęstinio mokymosi programas, skirtas elektros ir energijos srities darbuotojams (arba elektrotechnikos darbuotojams), kurių trukmė ne mažesnė kaip 40 akademinių valandų.
11.	Stazuotė įmonėje, kurios trukmė ne mažesnė kaip 6 mėnesiai, vadovaujant fiziniam asmeniui, turinčiam teisę eksploatuoti elektros įrenginius be įtampos apribojimo.

Elektros įrenginių parametrai:

Elektros įrenginiai iki 1000 V;

Elektros įrenginiai iki 10 kV;

Elektros įrenginiai iki 35 kV;

Elektros objektų ir įrenginių įrengimas:

Eil. Nr.	Temos
1.	Elektros tinklų, oro linijų, oro kabelių linijų, kabelių linijų tiesimo darbų organizavimas.
2.	Iki 10 kV įtampos stacionarių, betoninių, modulinųjų, komplektinių, požeminių, stulpinių transformatorinių įrengimo darbai.
3.	Transformatorinių pastočių įrengimo darbai.
4.	Skirstomųjų punktų iki 10 kV įrengimo darbai.
5.	Skirstyklų iki 35 kV įtampos elektros įrenginių įrengimo darbai.
6.	Žaibosauga.
7.	Elektros įrenginių įrengimo taisyklės.
8.	Saugos darbe reikalavimai elektros įrenginiuose.
9.	Elektros įrenginių paleidimo derinimo darbai.
10.	Priešgaisrinės saugos reikalavimai.
11.	Suaugusio žmogaus gaivinimas.
12.	Pagalba susižeidus ir apdegus.

Atestavimo periodiškumas:

Pradinis atestavimas energetikos darbuotojui skiriamas ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo priėmimo į darbą dienos.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius įrengiantys inžinierinių kategorijų energetikos darbuotojai (specialistai), jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Ne rečiau kaip vieną kartą per 3 metus atestuojami energetikos objektus, įrenginius įrengiantys darbininkų kategorijų darbuotojai, jeigu teisės aktai nenustato kito periodiškumo.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai:

Energetinius objektus, įrengiantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, privalo ne rečiau kaip kas 5 metus tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliojamas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Teisės aktų ir literatūros sąrašas:

1. Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22. Galiojanti suvestinė redakcija.
2. Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309. Galiojanti suvestinė redakcija.
3. Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. 1-134. Galiojanti suvestinė redakcija.
4. Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. 1-303. Galiojanti suvestinė redakcija.
5. Specialiųjų patalpų ir technologinių procesų elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2013 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. 1-52. Galiojanti suvestinė redakcija.
6. Apšvietimo elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-28. Galiojanti suvestinė redakcija.
7. Galios elektros įrenginių įrengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 1-1. Galiojanti suvestinė redakcija.
8. Elektros tinklų apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93. Galiojanti suvestinė redakcija.
9. Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100. Galiojanti suvestinė redakcija.
10. Elektros įrenginių bandymų normų ir apimčių aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. 1-281. Galiojanti suvestinė redakcija.
11. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211. Galiojanti suvestinė redakcija.
12. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.06:2009 „Statinių apsauga nuo žaibo. Išorinė statinių apsauga nuo žaibo“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. D1-693. Galiojanti suvestinė redakcija.
13. Bendrosios priešgaisrinės saugos taisyklės, patvirtintos Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2005 m. vasario 18 d. įsakymu Nr. 64. Galiojanti suvestinė redakcija.
14. Suaugusio žmogaus gaivinimo standartas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-822. Galiojanti suvestinė redakcija.